

zabaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
poštovanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.00
za štiri leta „ 1.30

Narečnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Določniki katol. tisočnega društva de-
ljuje list brez po-
sodne narečnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prejemniki listi dobí
se v tiskarni in pri
gospodu Novaku na
velikem trgu po 10 k.

Nekopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrtice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 41.

V Mariboru, dne 13. oktobra 1898.

Tečaj XXXII.

Ustanovni zbor katoliškega slo- venskega političnega in gospo- darskega društva v Jarenini.

Vročja želja hudo stiskanih Slovencev ob meji po političnem društvu se je vendar enkrat izpolnila. Kar bi že davno morali imeti, imamo sedaj, namreč kat. slovensko politično in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini za 7 obmejnih župnij. To društvo je imelo zadnjo nedeljo v Jarenini svoje ustanovno zborovanje, ki se je prav veličastno izvršilo. Uspeh na prvem zboru je pokazal, da je bilo skrajno potrebno.

Vsa Jarenina je bila v zastavah. Topiči so mogočno vabili naše kmete na zbor. Prišlo jih je precej — še več smo jih pričakovali — iz domače župnije, od Sv. Jakoba in Št. Ilja in iz Maribora. Ob določeni uri otvoril predsednik osnovalnega odbora, župnik Ant. Fišer zbor, došle kaj prisrčno pozdravi, se spominja žalostne smrti naše cesarice ter predlaga za predsednika zboru župnika Čížeka in za zapisnikarja kapelana Gomilšeka. Zborovalci predlogu z veseljem pritrde in župnik Čížek dá besedo slavnostnemu govorniku g. dr. Pipušu.

V iskrenih besedah nam vrli narodni boritelj mariborski dr. Pipuš razloži, kake pravice nam daje ustava. Slovenci še mnogo pravic ne uživamo, koje imajo drugi in ki nam jih zagotavlja ustava. Mogočnejši Nemci ne pripusté, da bi jih dobili. Pa vedeti moramo, kaj nam gre in to moramo odločno tirjati. O tem nas bo poučevalo novo

društvo kot politično. Našo zemljo nam hočejo Nemci odvzeti, jezik naš zatreti, z vsemi močmi povspešujejo naš gospodarski propad. Svojo zemljo pa moramo ohraniti; žalostno bi bilo, če bi je ne mogli zapustiti svojim naslednikom. Kako si jo bomo mogli ohraniti in svoje gospodarstvo izboljšati, to nas bo učilo novo društvo kot gospodarsko. Da pa kaj dosežemo, je treba, da se vsi društva oklenejo in složno delajo, le tedaj bo tudi slovenskemu kmetu ob meji zasijala zarja boljše bodočnosti. Torej vsi za enega in eden za vse po geslu «vse za vero, dom, cesarja!»

Po tem navdušeno vsprejetem govoru prebere in razloži zapisnikar društvena pravila, pové, da bo društvo pridno prirejalo shode in na pomlad ustanovilo ameriansko trsnico in drevesnico in da bo po župnijah, kjer ne bo mogoče zborovati, ustanovilo ljudske knjižnice. Na to je pristopilo 70 udov, ki so tudi takoj plačali udnino. Na predlog predsednikov zbor jednoglasno izvoli društveni odbor: 10 odbornikov in 4 namestnike.

Sedaj pa nastopi naš velezaslužni poslanec g. Fr. Robič, da poroča o svojem delovanju. Kot ud dež. komisije za znižanje zemljiškega davka je dosegel, da se je v mariborskem okraju ta davek znižal za celih 50.000 gld. na leto. Državni zbor 2 leti nič ni storil; sedaj je upanje, ker so Nemci ropotanje opustili. Grof Thun mora pogodbo z Ogrsko spraviti pod streho, sicer pade. Thun se je oklenil večine, zato je odstopil nemški minister Baernreither in vstopil je odločni katoličan Dipavli v ministerstvo. Glede nagodbe, pravi dalje, imamo slov. poslanci

prosto roko. Nekateri so želeli slov. ministra; mi ga nismo zahtevali, že vemo, kje nas čevelj žuli; ljubše nam je, če kaj drugega dobimo. Mi zahtevamo, da vlada spremeni nagodbene predloge. Če jih ne spremeni, če ne dobimo Slovenci kaj izdatnega, ne moremo glasovati za nje. Nekateri so delali na to, da bi naša zveza izstopila iz večine, jaz sem odločno deloval proti temu. V tako važnem trenutku se večina ne sme rušiti, to bi bil greh. Sedaj bi morali vsi biti edini in edini bi morali pritisniti na vlado, da izpolni naše zahteve, žal, da to niso tudi v Ljubljani.

V deželnem zboru v Gradcu so Nemci kar divjali, ko so čuli slovenske interpelacije. Mi nismo odnehali, pa so se udali. Sloga pomaga, zato kličem: Ne vdajmo se!

Predsednik izreče gosp. poslancu iskreno zahvalo za to poročilo; jareninski župan, Ig. Zupančič pa zahvali poslanca, da je tako drage volje posredoval pri odpisovanju davka.

Zapisnikar prebere 6 resolucij, prvo kot zaupnico g. poslancu, druge pa za slov. vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani, za nastavljanje slovenske zmožnih uradnikov po slovenskih krajih, za hitrejšo izvršitev regulacije Pesnice; v slednji pa prosi in zahteva shod obmejnih Slovencev, naj bi bili kranjski Slovenci obeh strank saj v sedanjem važnem času edini in enako odločni, da se kaj doseže tudi za umirajoče Slovence na nemški meji. Resolucije so vsi zborovalci soglasno odobrili.

Predsednik na to prebere brzoglavni pozdrav bratskega društva v Kozjem, za-

Listek.

Prve rože.

(Češki spisal V. Beneš-Třebizsky. Poslovenil D. Př.)
(Konec.)

«To je iz Olomuca, a vojaško ravnateljstvo vam daja na znanje, da je vaš sin, Ivan Nebeski, ki je v tamkajšni trdnjavi jetnik, težko bolan. Če hočete, lahko ga obiščete.»

Nebeski je vstal in šel v sobo. Kmetica molila je v molitveniku.

«Mati, iz Olomuca je prišlo pisanje.»

Kmet je pravil te besede z jednokomernim, otlim glasom, držeč v desni roki polo slabega papirja z nekoliko vrsticami in nečitljivim podpisom.

«Od Ivana? — Vrne se uže? Vedno mislim na njega in niti pričakati ga ne morem. Govori oče! Vrne se?»

«Seveda; toda vrne se tje, odkoder je vzet, namreč v pepel in prah!»

Kmet Nebeski se je pri teh besedah zasmel, in prvič se mu je oko nekako močnejše zasvetilo in prvič privzelo je njegovo obličje prečudni izraz.

«Za svetogorsko Mater božjo! — Kaj da tu pišejo? — Kako govoriš?»

«Kdo ve, ni-li uže pokopan. Gospodje imajo za tako vest dosti časa, če tudi je duša uže na jeziku, in s takimi siromaki ne delajo mnogo okolnosti. Kakor pravim, gotovo je uže pokopan. Daj mu Bog nebesa! Tu pišejo, da mu je hudo. In ako ga hočemo še živega najti, nimamo časa odlagati.»

«Oče — takoj pojdem. Franek mora z menoj!»

«Ne more! V torek pojde k naboru!»

«Rečem Priborski Anici. Smem?»

«Nisi me vprašala, ko si mu prigovarjala, naj sleče talar, a ne vprašaj me zdaj, ko je uže za vse prepozno — da za vse prepozno.»

«Mož — mož! Saj sem vedno najbolje mislila. Mari sem vedela za to? — Prišel je med zle ljudi, zavlekli so ga v to, a potem ga pustili na cedilu. — Moj Bog!»

Kmet Nebeski je vzel iz skrinje trd tolar, šel iz sobe in ga dal selu. Potem se je zopet vsedel na drenovo klopico; toda že v drugič se mu je tako hudo zablislilo v očesu, in v drugič je tako čudno zategnil obraz, da ga ni bilo poznati.

Čez pol ure prišla je v vrt deva, opravljena za na pot v najlepše modrosvilnato oblačilo, z rumenordecim robcem na glavi, ter tiho pozdravila kmeta.

Nebeski ni odgovoril, niti glave ni povzdignil.

«Dovolite, kum, da natrgam iz teh vaših rož kitico?»

Kmet uprl je svoje oči v devo in se trpko nasmehljaj.

«In kaj s kitico, Anica?»

«Ponesem jo vašemu Ivanu do Olomuca!»

«Pojdem, a kaj mu poročate?»

«Kaj mu poročam, dete? — Toliko, toliko imel bi mu poročati; a kaj pomaga, ko tega več ne sliši. — Toraj le natrgaj, deva, le natrgaj, se vsaj siromak utolaži, ko te zagleda. Daj Bog, da ga še dohitiš. Vidiš, vidiš, Anica. Hodila sta vkup v šolo, a danes pojdeš mu na pokop.»

Kmet je zopet povsobil glavo in ni več govoril.

In ko mu je ta deva na razstanku poljubila roko, pogledal je na njo in na kitico rož v njeni desnici, in iz očíj vliše so se mu solze; toda niti «z Bogom» ji ni rekel.

Za teden pozneje je bušil nekdo pozno v noči pri Nebeskih na vrata.

Nebeski je še bdel. Vstal je in šel odpirat. Poznal je na tolčenju, kdo bi to bil.

Vrnila se je žena in z njo mlada deva. Mesto pozdrava jela je žena glasno jokati.

«Ivan?» vprašal je z ledenim glasom kmet.

hvali navzoče za obilno udeležbo in zaključil s trikratnim živioklicem Sv. Očetu in svitlemu cesarju zborovanje.

Dobro smo začeli, navdušeno bomo nadaljevali, odločno postopali in ako Bog da in sreča junaška, bomo gotovo tudi lepe vspehe dosegli.

Državni zbor.

Na Dunaju, 11. oktobra.

Baron Dipavli je postal trgovinski minister! Odstopil je namreč dr. Baernreither, ki je bil v Thunovem ministerstvu edini zastopnik nemških, ustavovernih veleposestnikov. Kdo pa je Dipavli? Dozdajni načelnik nemške katoliške ljudske stranke, rodom Tirolec, ki je služil od l. 1866 do 1870 v papeževi armadi. Katoliška ljudska stranka, ki šteje 31 poslancev, ima v ministerstvu zdaj dva zastopnika: poljedelskega ministra Kasta in trgovskega ministra barona Dipavlija. Ali se umakne v kratkem še kateri drugi minister in napravi prostor našim možem, ni znano. Na vsaki način imamo Slovenci in Hrvati še večjo pravico, kakor Nemci, zahtevati svojega zastopnika pri osrednji vladi. Kajti če je ministerski predsednik Thun tudi voljen, nam izkazovati pravico, ne more mnogokrat pri najboljši volji prave zadeti, ker dobiva od vladinih organov, n. pr. od deželnih solskih svetov, od deželnega nadsodišča, ali od cesarskih namestnikov, ki so nam nasprotni, kriva poročila. Če pa imamo Slovenci in Hrvati spretne ministra, ki pozna naše razmere in nam je naklonjen, se mora stvar takoj spremeniti na nam ugodnejo stran.

Pretečeni teden se je dalje razpravljalo v zbornici o nameravani pogodbi z Ogrsko; slednjč je prišlo do glasovanja o tem, da se splošni razgovor o pogodbi konča. Bilo je še vpisanih 40 govornikov. Pri tej priložnosti je imela desnica večino 32 glasov, ker z 181 glasovi proti 149 se je sprejel sklep obravnave. Izvolil se je potem odsek 48 udov, ki ima pretresavati to velevažno nagodbeno zadevo. Izmed Slovencev sta izvoljena v ta odsek: vitez Berks in dvorni svetnik Šuklje; izmed Hrvatov dr. Laginja, izmed Rusinov profesor Wachnyanin. Ta odsek za nagodbo z Ogrsko si je izvolil kot predsednika poprejšnega finančnega ministra Bilinski-ta, kot prvega podpredsednika kranjskega barona Žvegelna, kot drugega podpredsednika ravno imenovanega Rusina Wachnyanina. Predsedništvo tega pogodbinega odseka sestoji toraj

iz samih Slovanov; kajti tudi nekdanji navdušen Slovenec Žvegel, če prav sedaj Nemeč, govori dobro svoj materin jezik. Ker se pa iz zanesljivih virov čuje, da se je naša avstrijska vlada zavezala, delati na to, da se mora pogodba vsprejeti, kakor jo je avstrijska vlada dogovorila z ogrsko, se je silno bati, da ta 48 udov broječi odsek ne bo kaj prida dosegel, da se pogodba z Ogrsko nam na korist zboljša.

Mnogi veščaki trdijo, da je mej obema vladama dogovorjena pogodba mnogo slabša, kakor je bila poprejšnja. Tu moramo pač priznati, da krivda ne zadeva samo sedajšnje vlade, temveč poprejšnja ministerstva z državnimi zbori vred, ki so Ogrom prepustili vse pravice, samo da bi avstrijski Nemci mogli še nadalje tlačiti Slovane.

Te dni imata svoja posvetovanja v Budimpešti tudi obe kvotni deputaciji, avstrijska in ogrska, da se dogovorita o tem, koliko odstotkov naj v bodoče za skupne državne potrebščine plačuje Ogrska in koliko Avstrija. Dozdaj smo plačevali mi 70, Ogrji 30%. Naša kvotna deputacija, katere ud je tudi Slovenec Povše, je pred odhodom na Ogrsko sklenila, da naj bo ta razmera 62 proti 38%. Ako bodo Ogrji s tem zadovoljni, je dvomljivo. Po postavi ima v slučaju, da se te dve deputaciji ne sporazumite, cesar pravico odločiti, koliko naj plačuje Ogrska, koliko Avstrija za skupne državne potrebščine.

Pretečeni petek 7. oktobra je predsedništvo «krščanske slovanske narodne zveze» izročilo ministerskemu predsedniku grofu Thunu obširno spomenico o najnujnejših naših zahtevah. Izročili so jo gg. Povše v imenu Slovencev, Vukovič v imenu Hrvatov in Barwinsky v imenu Rusinov. Rusinom se je med tem že izpolnila jedna izmed njihovih zahtev. Tirjali so namreč rusinsko gimnazijo v Tarnopolu. Vlada je kar brzojavnim potom ukazala, da se mora takoj otvoriti I. razred. Ni dolgo tega, kar se je dotični poročevalec v naučnem ministerstvu še izgovarjal na vse mogoče načine, da se tej rusinski zahtevi ne more ugoditi. A par dni pozneje se je pa vendar ugodilo. Bomo videli, bode li tudi nam Slovincem vlada tako nagloma vstrela. No če se nam ustavlja, vemo, kaj imajo slovenski državni poslanci storiti. S tem, da nismo izstopili iz zveze z desnico, se nismo nikakor zavezali, da bomo na vsaki način vlado podpirali. Če vlada naših opravičenih zahtev ne izpolni, tudi naši poslanci ne morejo vladi dovoliti tega, kar se našemu ljudstvu na kvar od njih zahteva. Grof Thun je sicer obljubil, da bo naše za-

hteve natančno presodil in kar mu bo mogoče, vstregel našim željam.

Te dni se je obravnaval v zbornici tudi predlog zastran zboljšanja plačil državnim slugam. Zboljšanje njihovih plač bi znašalo 3 in pol milijona gold. Finančni minister je sicer za to, da se zboljšanje sklene; zahteva pa ob enem, da se mora skleniti postava, da se vpelje nov davek na sladkor, namreč 6 krajcarjev od kile.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

P o l o ž a j. Govori se, da se grof Thun posvetuje z italijanskimi poslanci, kako jih dobiti za nagodbene predloge. Obljubil jim je neki že več ugodnosti, ki bi pa bile na kvar Jugoslovanom. Če se tudi posreči, dobiti Italijane za nagodbo, vsled tega se grof Thun vedno ne bi imel večine. Kajti ako bi Italijane pridobil s protislovanskimi obljubami, bi Jugoslovani vsi glasovali proti sedanjim nagodbenim predlogom. In pri sedanjem položaju odločujejo Jugoslovani večino. Italijanov je le 19, naših pa 35 mož.

D u n a j. Pravosodno ministerstvo je doposlalo vsem nadsodnim predsednikom odlok, s katerim prepoveduje vmeševanje sodnih oseb v politične zadeve. Odlok je izdan zaradi nekaterih nemških uradnikov, ki so se preveč javno začeli bratiti s Schönererjanci. Uporabljati pa bo se dal ta odlok tudi za marsikatero nemške sodnike po slovenskem ozemlju. Kar pa nam ne ugaja, je določba v odloku, da morajo predsedniki nadsodišč oddajati tudi spričevala o političnem mnenju podrejenih jim sodnih oseb. Menda tudi slovenskim sodnikom ne ugaja ta določba, ka-li?

N e m š k a l j u d s k a s t r a n k a. Iz nemške ljudske stranke je izstopil poslanec dr. Bareuther. Sam pravi, da ga je nagnilo k temu koraku, ker je stranka opustila razgrajanje, resnica pa je, ker se boji Schönererja, ki rjuje med volilci proti vsem nemškimi poslancem, kateri so postali pametnejši ter opustili pretepanje v državnem zboru.

P r o t i V e l i k o n e m c e m. Vlada izjavlja, da bo nagnala vsakega inozemca čez mejo, kateri bi se v naši državi udeleževal protiavstrijskih agitacij. To je naperjeno proti onim Nemcem iz Pruskega, ki prihajajo med česke Nemce ter jih navdušujejo za velikonemške ideje. Še boljše pa bi bilo, ako bi

«Pokopan, tatek!»

«Sta ga še našli živega?»

«Ne; toda pri njegovem pokopu sva bili!»

«Saj sem to uganil!»

«Kar sem živa, takega pokopa še nisem videla. Rakev je imel kakor najpriprostejši prosjak; niti desek niso otesali. Štirje vojaki so ga zadeli na ramena, odnesli v kot pokopališča in ga zagreblji. Nikdo ni molil za njega niti «očenaša,» samo medve, in Anica mu je nad glavo usadila kito rožic. Prinesla jih je čvrste do Olomuca. Tatek mili, možno je, da se razločiva in da pojdem za njim!»

«In tudi jaz ti nekaj povem. Franeka so odbrali in za teden dni mora oditi. Še vedno se maščujejo nad nami, in kdo ve, kako dolgo se še bodo!»

Nebeska je slutila, da pojde za Ivanom, za nekoliko dni je legla, a za četrto leta so jo nesli iz doma.

Pri Nebeskih razcvetale so se zopet rože. Na grobu v kotu okopov olomuške trdnjave so lanske uže davno odcvetele, in veter je razvel lističe. Novih pa nikdo ni vsadil.

Toda danes trgal jih je sam Nebeski in vezal jih v kitico. In ko jih je imel polno naročje, šel je v sobo, oblekel novo zeleno suknjo, baržunov telovnik, praznični klobuk in šel k Priborskim. A oči svetile so se mu

močneje in močneje, a lice njegovo kazalo je zopet zlovestni izraz, ki svedoči o grozni duševni muki.

V domu ni nikogar pozdravil, nikogar niti pogledal ni, naravnost šel v vežo, a iz veže na levo v sobico, kjer je na beli postelji ležala Anica z ugaslimi očmi, z zamodrelimi ustnicami in obledelim obličjem kakor sneg.

Nebeski je pokleknil, molil in vstavši, prekrizal je rajno na čelu, na ustnicah in na prsih. Okoli senc ji je razpoložil rožice tako okusno in tako slikovito, kakor bi bil to najkрасnejši svatbeni venec.

«To za Ivana, Anica! Hodila sta vkupe v šolo, šla si mu na pokop v Olomuc, a jutri ti to povrne njegov tatek!»

Stari Nebeski se je spustil po teh besedah v tako ihtenje, da so si po vasi pravili, kakor bi v njegovi glavi ne bilo vse v redu. So-li imeli prav, tega ne vem; toda to vem, da ljudski jeziki vedno raje lažejo.

In kadarkoli se se potem razcvetele prve rožice v Nebeskega vrtu, vselej je kmet jih potrgal in zanesel na Aničin grob. Toda ostalih se nikdar ni dotaknil, in pred njegovimi očmi tudi nikdo, če ga ni hotel do blaznosti razljutiti. Saj ste o tem uže v početku slišali.

Ko se mu je po letih vrnil sin Franek iz vojne, prevzel je posestvo in se oženil; toda prežil je samo prve tedne zakona. In tako je nehal rod Nebeskih in vrt z rožami pod okni prišel je v tuje roke in v propast.

Smešnice.

Godec iz sosedne fare gre od gostije. Na potu sreča može, ki so šli od izpraševanja. Godec: «Vi pa imate začasno izpraševanje, mi pa še ne.» Može: «Da, mi imamo pred pustom.» Godec: «Mi pa pred župnikom.»

Gospa: Predno Vas vzamem v službo, Vas še moram vprašati, ali znate molčati?

Kuharica: O gospa, molčati pa znam; od mene še ni nikdar nobena gospa izvedela, koliko posode da sem potrla.

Katehet: «Rekel si, Tine, da je v peklu več en oženj. Zakaj se ta oženj imenuje več en?»

Tine: «Ker vedno gori.»

Katehet: «Ali pa veš, zakaj več eno gori?»

Tine: Ker vedno drva nalagajo.»

Katehet: «Pa, ljubi Tine, premisli, kje bi dobivali toliko drv?»

Tine: «Jih pač hudiči kradejo.»

se vlada odločila, da zapre in neusmiljeno kaznuje tudi vsakega avstrijskega Nemca, kateri se ogreva za Veliko Nemčijo. Potem bi mnogo spodnještajarskih Nemcev izginilo v zaporu, in naši trgi ter mesta bi dobila slovenski značaj.

Primorsko. Na Primorskem zapirajo dan za dnevom Italijane zaradi žaljivih govorov nasproti naši cesarski rodovini. In vendar se vlada še vedno ne more odločiti, da spremeni svojo preveliko prijaznost nasproti Italijanom v strogo pravičnost ter se nasloni na slovansko prebivalstvo, ki je vedno bilo udano Avstriji in cesarski hiši. Največja nesreča za Avstrijo je, da vedno vodijo vladno krmilo kratkovidni ministri.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so se pri vsprejemu francoskih delavcev pohvalno izrekli o francoski skrbi za kristijane v sveti deželi. Nemški cesar, ki bi rad dobil kristijane v sv. deželi pod svoje varstvo, se je vsled teh besed razjezil ter odpoklical svojega poslanika pri sv. očetu. Naš papež ni mož, ki bi se dal ustrašiti, magari če ga hoče strašiti tudi sam nemški cesar. Nemški cesar ravno sedaj potuje v Palestino.

Francosko. V Parizu je nad 60.000 delavcev ustavilo delo. Po mestu vlada nemir in nezadovoljnost. Vse nekaj pričakuje in vsakemu se zdi, da pričakuje konec republike.

Srbsko. Razkralj Milan vedno bolj vznemirja srbski narod. Voditelja srbske opozicije Pasiča je dal obsoditi in zapreti na devet mesecev ječe. Nadpolkovnik Nikolič je isti dan, ko se je Pasič peljal v ječo, slučajno govoril s Pasičem. Milan je to zvedel in nadpolkovnika odpustil. Celo svojim privržencem ne zaupa. V mesto, kjer prebiva upliven vladni pristaš, je poslal strogega mestnega poveljnika, da strogo pazi na vse korake vladnega pristaša. Naj ima vedno kaki vzrok pripravljen, da ga sme mahoma zapreti. Srbski narod mora veliko pretrpeti od Milana.

Rusko. Na predlog ruskega cesarja, da se države posvetujejo o razoboroženju, so sicer vse vlade prijazno odgovorile ter priznale miroljubni namen ruskega carja, toda povsodi se da razumeti, da na razoroženje v sedanjem času ni misliti.

Cerkvene zadeve.

Zidanje nove cerkve.

Predmestna farna cerkev sv. Magdalene v Mariboru je stara nad 300 let in poprave zelo potrebna. Ostrešje je perelo in zimski sneg ga hoče polomiti, zid v prezbitariju je počil od zgoraj do zdol in bati se je, da se prej ali slej poruši.

Pred vsem pa je ena težava velika, namreč, da je cerkev v primeru k ogromnemu številu župljanov mnogo premajhna. Vsakdo, ki je videl, vé, da je v njej komaj za 300 ljudi prostora, ko vendar župnija šteje čez 11.000 duš in se vsled vednega naseljevanja in pritiskanja ljudij v tukajšnjo veliko železniško delavnico silno množi od leta do leta.

Učenci ljudskih šol (nad 1300) nimajo prostora v cerkvi in je mogoče le višje razrede v različnih tedenskih dnevih voditi k šolarskim mašam.

Na tisoče prebivalcev mora ob nedeljah in praznikih v zunanje fare zahajati k božji službi ali pa ostajati brez nje, kar je veri in npravnosti vidoma silno v kvar.

Tesnoba v cerkvi in nevarnost za otroke ob večjih praznikih je velika; pa tudi odrasli ne morejo biti nikakor z ono pobož-

nostjo pri sv. opravljenih navzoči, kakoršne je treba pri službi božji.

Vsled tega je nova prostornejša cerkev v resnici nujno potrebna. Ali od kod vzeti potrebnih pomočkov? Večina župljanov sestaja iz revnih delavskih družin. Kmečki in obrtni stan sta ubožala vsled žalostnih časovnih razmer. Patron cerkve, štajarski verski zaklad, če bi dal veliko, prevzame le komaj tretjino stroškov, potrebnih za zidanje tolike cerkve, kakor je sedanja. Glavnic nima župnijska cerkev nikakih; tudi kapitalistov nima fara takih, ki bi mogli zdatno k stavbi pripomoči.

Krajcarska družba bi pri obstoječih okoliščinah ne imela zaželenega vspeha; pobira se pa itak pridno. Edino upanje pridobiti potreben denar za zidanje nove cerkve je v ustanovljeni efektni loteriji, katere pokrovitelj so naš premilostljivi knez in škof dr. Mihael Napotnik, in katero je Njih Velič. Franc Jožef I., uvaževaje navedene okoliščine odobril in katero je vsled tega vis. c. kr. finančno ministerstvo dovolilo.

Tudi kn. šk. lavantinski ordinarijat v Mariboru je dne 18. aprila 1898 št. 1394 priznal, da je nove farne cerkve nujna potreba, da pa ni mogoče dogledati časa, da bi se za zidanje potrebnega denar pridobil po drugem potu kot po efektni loteriji.

Milo Vas torej prosim vse bralce in bralke, usmilite se te božje hiše in pomagajte meni v visoki starosti stoječemu zlatomašniku k izvršitvi mojega podjetja, katerega bi se zdaj, ko že stojim ob robu groba, gotovo ne bil lotil, če bi ne bilo v resnici nujne potrebe.

Prav lepo Vas prosim zavoljo Boga in božje sv. reči, da bi mi po dopisnici ali kakor že naznanili, koliko srečk bi smel poslati. Ena velja 1 krono. Dobitkov bode 400. Prvi je en par težkih volov, ki so jih darovali mil. knez in škof, pokrovitelj loterije; drugi dobitek dvoje molznih krav, tretji srebrno namizje za 6 ljudi, potem 10 dobit. vsak po en polovnjak dobrega starega vina.

Trdno se zanašam, da mi ne bote zavrnili moje mile prošnje; Bog in njegov sin Jezus Kristus naj Vam na prošnjo ljube Matere božje in sv. Marije Magdalene poplača trud, za katerega se Vam tudi jaz uže naprej kar najlepše zahvaljujem.

Dokler mi ljubi Bog še ohrani življenje, molil bom sam in s svojimi župljani vred, da bi ljubljena Jezusova, sv. M. Magdalena, ki je izprosila svojemu bratu Lazarju obujenje od mrtvih, tudi blagim podpiralcem tega sv. podjetja izprosila blagoslova, milosti in bogatega preobilnega vsmiljenja Božjega srca Jezusovega; v ta namen se bo vsako leto, dokler živim, obhajala slovesna sv. maša z dvema blagoslovoma na god svete Marije Magdalene za p. n. dobrotnike, ki so pomagali staviti novo župnijsko cerkev.

Predmestni župnijski in dekanijski urad sv. Magdalene v Mariboru.

Tomaz Rožanc s. r.,
častni korar, kn. šk. konz. svetovalec, odlik.
z zlatim križem s krono, župnik in dekan.

Gospodarske stvari.

Nekaj črtic o trti in vinu.

(Dalje.)

Ako je železo v sodu nepokrito, in se je sod še močno žveplal, dobi vino neki prav zopern okus po jajcih, katerega Nemci Mäusegeruch imenujejo. Tako vino se mora hitro pretočiti in čistiti. Gorniki le dobro pazite na vse tukaj navedeno. Imamo še pri vinu druge napake, kakor rjavenje, kalnost vina, kan na vinu in še več, pa omenil sem le samo one, zoper katere se tudi revnejši gornik brez večjih stroškov lahko vojskuje. Mnogo je tedaj napak, ki se lahko vgnjezdijo pri

napravljanju mošta ali pa tudi pri kletnih opravilih. Pazite torej, da ne pokvarite, kar je prišlo dobro in zdravo iz vinograda, da bodete imeli tudi veselje z vašo dobro kapljico, ki ste jo tako željno pričakovali.

Pred 10 ali 15 leti si videl na vsakem griču in holmcu vinsko trto. V sredi vinograda je stala mala hišica in vinski hram, okrog pa se je vila brajda, tako težko obložena s sladkim grozdom, da je kolovje pokalo. Kje pa so sedaj tisti časi? Hišice in hrami še sicer stojijo, pa okrog njih je večinoma vse golo. Stara trta omaguje ali pa je že celo izumrla, ker jo dušijo različne bolezni in golazni, nove pa še imamo, žali Bog, prav malo, ker ta stane denar, tega pa nam Slovencem navadno primanjkuje. Lepe nove nasade pa že vendar vidiš na Bizeljskem, v Pišecah, v Sromljah, v Artičah, v Zdolah, na Vidmu sploh v breškem okraju, pa tudi prek Save na kranjski strani, kakor v Leskovcu. Zelo se brigajo za novo trto tudi okrog Maribora. Slovenske gorice, vzbudite se tudi vi. Ravno tam vas je še nekaj dobrih kmetov, ki še imate potreben denar. Vam torej začetek ni težek. Od vas pa si potem lahko bornejši preskrbijo sadike. Ne zanašajte se na to, ako se pridelate kakšno kapljico, ker v kratkem zna tudi vam stara trta popolnoma odreči. Enako velja tudi onim okrog Ptuja, Ormoža, Zgornje Radgone, Ljutomeru, sploh vsem na krasnem Murskem polju, kateri koli se kaj z vinorejo pečate. Kateri pa že imate nove nasade, vam pa želim najboljše uspehe. Le veselite se in pozabite trud, ki ste ga prestali, saj vam ga je nova trta ali že ali ga še pa bo z izvrstnim grozdom obilno poplačala.

Trta raste sedaj v vseh 5 delih sveta. Prava njena domovina pa je Azija, kjer se divja vije po drevju in pečovju, ki je v jeseni obilno z grozdom obložena, katero pa je zelo neokusno in kislo. Vendar pa vse različne vrste trt od te divje izhajajo.

Sv. pismo in sicer Mojzesove bukve I. 9, 20. govore: »In Noe, kmet je začel zemljo obdelovati in je vinograd zasadil«. Trdimo lahko, da si je človek, ko je začel zemljo obdelovati, takoj vdomačil tudi trto. V Aziji so nekaj pridelali mnogo dobrega vina. Ko so pa zasedli Turki ove dežele, začela je vinoreja pešati. Mošt se je shranjeval v mehkih, vino pa v lončenih posodah, ki so jih v zemljo pokopali. Pripoveduje se, da so v času Ptolemejev, egiptovskih kraljev, imeli iz samih kož narejeni sod, ki je meril 3000 vrčev in bil 5 m dolg. Ta sod je bil na dolgem vozu, ki so ga vedno, kedar je bila vojska, z vinom napolnjenega vozili s sabo.

Pravljica nam govori: Sprva so grozdje le samo zobali. Vino jim je bilo popolnoma neznano; to so znašli po naključju. Dšemšid, prvi kralj na zemlji, kakor Perzijanci trde, je bil veliki ljubljenec grozdja. Da bi pa tega vedno dovolj imel, shranjeval ga je v pokritih vrčih. Ker se je pa grozdje segrelo, začelo je vreti in šumeti. Kralju se to šumenje čudno zdi, in ker mu tudi nobeden njegovih učenjakov tega razložiti ne zna, misli, da mora to kakšna vraža, tekočina pa strašen strup biti. Nekega dne se spre s svojo lepo kraljico. Za tega voljo se mu hoče ta umoriti, ter zgrabi v svoji jezi vrč z grozdnim strupom. Ko kralj to strašno početje zapazi, hiti, kolikor mu je mogoče, da bi kraljico strašne smrti rešil. Pa prepozno je. V debelih požirkih je že ona zavžila vinski strup, ter bila zavdana. Vse se je okoli nje vrtelo in tudi ona sama. Noge so se ji šibile, naposled pa se zgrudi brezzavestna na tla. Drugo jutro, ko se zbudi, bila pa je že zopet pri zavesti. Odslej je tudi kralj začel poskušati ta vinski strup, poskušali so ga pa tudi njegovi dvorjani in njegovo ljudstvo, poskušamo pa ga še dandanes mi, seveda žali Bog, včasih tudi toliko, da se nam godi, kakor tej zavdani kraljici. (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Dunaja. (Razstava; dunajski Čehi.) Prav zanimiva je jubilejna razstava; izloženi so tu izdelki iz vseh avstrijskih dežel; vendar prvo in najvažnejše mesto zavzemajo izdelki Dunajčanov in sploh nemških izdelovalcev. Posebno lep je bosanski paviljon, ki ima tudi hrvaško-srbske napise. Dasi je razstava jubilejna obsegajoča kolikor toliko vso Avstrijo, vendar ima čisto nemški značaj, posebej slovanskih izdelkov sem malo našel, največ jih je iz Bosne. Zato so tudi vsi napisi nemški. Med knjigami sem našel le slov. katekizme. V veliki rotundi sem zagledal na polkrogli prepleteni z naslovnimi listi raznojezičnih časnikov tudi »Slov. Gospodarja«. Kakor znano, biva na Dunaji čez 300.000 Čehov, ki so izvrstno organizovani. Imajo po mnogih cerkvah česko božjo službo, cerkev »am Gestade« je česko narodna cerkev. Raznih društev — tudi več političnih — imajo že precej nad 50, tudi česki napisi se množijo in delajo že preglavice Nemcem v več okrajih, kakor je bilo nedavno brati. Čehi so v resnici zavedno ljudstvo, ki ljubi svoj narod. Govoril sem s prostimi delavci, ki so se s ponosom imenovali Čehi. Neka česka gospa, mi je prav navdušeno zatrjevala, da se Čehi na Dunaji že čutijo domačine in da se ne dadó zatreti. Če še bo treba tudi mnogo boja, prej ali slej mora zmagati pravica in Čehi dobiti svoje šole, pa tudi v cerkvah več pravice glede češčine, posebno svojo česko župnijo. Seveda sem bil vesel te zavednosti in navdušenosti naših bratov na Dunaji. Zalosten pa sem postal, ko sem začel misliti na Gradec, ki je nam Slovencem to, kar Čehom Dunaj. Četrtna Dunaja je česka, in četrtna Gradca pa slovanska. Toda kolik razloček je med Čehi in Slovenci! Ali o tem več prihodnjic.

Iz Dunaja. (O brzojavnem uradu.) Ako odkodersibodi na svetu pošlješ brzojavko ali telegram na Dunaj v katerosibodi ulico in hišo, vsaka brzojavka pride na »osrednji brzojavni urad«. Odtod potem razpošiljajo brzojavke dalje ali po brzojavu ali po cevi pod zemljo ali odnese strežnik na biciklu ali kako drugače. Brzojavke, ki se pri posameznih brzojavnih uradih po mestu odpošiljajo na naslove ali v mestu ali kamorsibodi po svetu, take brzojavke, da omenimo vzgled, na pr. v šestnajstem okraji vzprejemajo ter po pnevmatičneji pošti, t. j. po podzemeljskej cevi odpošiljajo v »osrednji brzojavni urad« in odtod brzojavijo ali telegrafujejo dalje v svet. To velja o vseh zasebnih brzojavnih, samo »državne« (staatstelegramme) in »uradne brzojavke« (amtstelegramme), pa brzojavke, ki so namenjene po deželi »Spodnja Avstrija,« samo tote brzojavke odpošiljajo se naravnost takoj po žici, ne da bi jih bilo treba po cevi odpošiljati v omenjeno »centralo« ali »osredišče«. Pri centralnem ali »osrednjem uradu« posluje blizo sedemsto uradnikov, okoli polovica jih je spola moškega, drugi pa ženskega. Vsi se vrstijo tako, da jedni delajo po dnevu, drugi po noči, vedno je pa v sobani po dvesto uradnikov obenem. Ob času smrti presvetle cesarice so uradniki morali delati 24 ur nepretrgoma. Prve štiri dni po smrti je bilo brzojavljeno vsaki dan po tridesettisoč naznanil, skoz sledečih osem dni pa po dvadesettisoč poročil vsaki dan. Skoz deset dni skupaj bilo je vzprejetih in odposlanih brzojavk skupaj petstodvadesettisoč, besedij bilo je okoli sedem milijonov in osemstotisoč, a dohodkov za štiristotisoč goldinarjev. Ob navadnih dnevih šteje »osrenji urad« po osemindvajsettisoč telegramov. Opomniti se zdi vredno, da brzojavke z adresno na presv. cesarja ne hodijo skoz centralo ali »osredišče,« ampak cesarski »dvor« ima svoj lastni brzojavni urad, tukaj posluje navadno samo po jeden uradnik. Skoz njegov stroj ali aparat je dne 12. septembra dospelo desetstotisočjednostoinosem besedij, s katerimi je domača in inozemska visoka gospoda ra-

zodevala sožalje vsled smrti blagosrčne tovarišice cesarjeve. Sklepoma bodi pristavljeno še to, da so brzojavke v Jokaham v Japanu najdražje, pošiljajo se skoz Sibirijo in skoz Kitajsko, za jedno jedino besedo je plačati po 6 gld. 84 kr.

Vuhred. (Zborovanje družbe sv. Cirila in Metoda.) Takih dnij ima Vuhred malo, da bi tako veseli bili, lepo peli, tamburali, slovensko stvar podpirali, kakor se je to vršilo 2. oktobra. Slovenska zastava, ki je ta dan plapolala iznad hiše g. Vidmoserja, je mimogredočim naznanjala, da se tamkaj zbirajo navdušeni Slovenci v važni zadevi. Okoli pete ure se prične zborovanje. Župnik Jurij Žmavc pozdravi goste in označi delovanje podružnice svet. Cirila in Metoda v pretečenem letu. Pobere se udnina in naznani vsem navzočim, kako lepa svota se je nabrala za podporo slovenske narodne šole.

Potem sledi pouk in zabava. Med govorniki se odlikujeta odvetnik dr. Pipuš in kaplan Keček. Prvi povdarja, kako potrebna je mladini izobrazba v materinščini, v onem jeziku, katerega nas je mila mati v zibelki učila, v katerem smo najpoprej klicali svojega nebeškega Očeta. Nobeden narod ni tako nespameten, da bi poučeval svojo mladino v tujem jeziku. Francoz se drži svoje frančoščine, Italijan italijanščine, Nемец nemščine, samo Slovencem hudobni sovražniki ne pripuščajo izobrazbe v mili slovenščini. Vsak pameten človek prizna resničnost znanega pregovora: Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš. Slovenci smo tistih mislij. Pa ljudska šola nima tega namena, da bi takoj našo mladino začela mučiti s tujim blebetanjem. Saj nas vsakdanja skušnja uči, da slovenski otrok v nemški šoli prazno slamo mlati.

Še veliko drugih dobrih mislij nam je vzbudil govornik. Škoda, da ni še več kmetov marenberskega okraja slišalo tega govora. Z veselim ponosom napolnjeni bi bili korakali na svoj dom po končanem pouku.

Drugi govornik, kapelan Keček nam je povedal tudi mnogo koristnega, kako se naj mladina vzgojuje v narodnem, slovenskem duhu. Posebno to je naglašal, da se morajo stariši, ki toliko skrbijo za lepo živino, za razne poljske pridelke, še veliko bolj brigati za dobro vzgojo svojega najdražjega zaklada, ljubljenih otrok. Ker so v mnogih krajih, posebno tukaj ob slovensko-nemški meji, šole popolnoma nemške, morajo stariši otroke doma vaditi slovenščine. Ko bi vsaka mati, vsak oče storil to dolžnost, koliko manj bi se jih ponemčilo!

Še marsikaj vspodbudnega in poučnega so slišali kmetje, kateri se niso bali težavnega pota, da so prišli iz visokih hribov mutske in marenberske župnije k letošnjemu zborovanju. K letu jih naj še več pride, vsak jih mora deset, seboj prignati. To je bilo že nekaj.

Kjer je Slovenec, tam je dobra volja doma. Zato smo se tudi pri tem zborovanju prav dobro imeli. Dobro izurjeni tamburaši iz Lehna pod vodstvom g. učitelja Breznika so brenkali, milo doneč mešan zbor je s svojim navdušenim slovenskim petjem delal vsem navzočim mnogo prijetne zabave. Le še drugokrat tako imenitno! V Vuhredu smo že večkrat imeli zborovanje. K letu bi pa radi prišli še bliže slovensko-nemške meje: v Marenberg. Slovenci moramo na dan, drugače si napuhnjeni Nemci vedno domišljavajo, da je svet samo zanje vstvarjen, za nas druge pa ne!

Iz Kozjega. (Gospodarsko bralno društvo) je obhajalo 2. oktobra svoj letni občni zbor. Nekako boječe in nezaupljivo smo pred dobrim letom vsadili to mlado drevesce, bralno društvo. Čez leto in dan pa se je bujno razvilo ter jelo prinašati že obilno dobrega sadu. Evo vam ga, dragi bralci! Koj pri lanski ustanovitvi se je dalo zapisati 87 udov. Sedaj jih šteje društvo že 115, kateri pa so vsi pristopili prostovoljno, niti nago-

varjal jih nikdo ni. Knjižnica šteje okoli 300 dobrih knjig ter razpolaga 15 različnih časnikov, med njimi dva dnevnik. Dragi »Slovenski Gospodar«, ti pa zavzemaš prvo mesto v naši bralni sobi, kar v sedmerih iztisih prihajaš vsak teden k nam, tebe se najbolj razveselimo, tebe najbolj prebiramo. Popolnoma zadovoljni pa tudi nismo s teboj, veš, kajti nekaterokrat še nas le v soboto obišeš, mesto v petek zjutraj! V čitalniškem zapisniku beremo tekoče število 2277. To visoko število nam naznanja, da si je toliko izposojevalcev izposodilo na dom razne knjige in časnike v teku jednega društvenega leta. Seveda jih je veliko izmed teh večkrat zapisanih. Nekateri izposojevalci si izposodijo naenkrat po več knjig ali časnikov. Povprečno je bilo izposojenih 6800 knjig in časnikov. Čitalnica je bila celo leto dobro obiskovana. Ni bilo dneva, da bi ne bil kdo notri prebiral. Ob nedeljah in praznikih je velikokrat primanjkovalo prostora. Ker naši Kozjani tako radi berejo, bere se jim tudi zavednost že z obraza, pozna se jim po govorjenju in obnašanju. V uradu terjajo kmetje če dalje bolj vse slovenski in če gre tako naprej, bo sčasoma Nемец pri nas nemogoč. Enoglasno so izrekli v velikem številu zbrani gospodje in kmetje neomejeno zaupanje ter toplo zahvalo društvenemu odboru, kateri se je zopet enoglasno izvolil. Novoizvoljeni odbor nam je pač zanesljiv porok, da bo mlado društvo krepko dvigalo svojo zastavo: za vero, za dom, za cesarja! Čast vsem društvenikom, hvala vsem dragim in blagim prijateljem našega društva!

Razne stvari.

Domače.

(Mil. knez in škof) se odpeljajo v soboto v savinjsko dolino, ter bodo v nedeljo posvetili novozidano cerkev Št. Pavla v Preboldu.

(Delavska organizacija.) Ker zmeraj narašča število društvenikov, poskrbelo je mariborsko kat. delavsko društvo za nove društvene prostore pri »Nadvojvodi Ivanu«. Zadnjo nedeljo je bilo v novih prostorih prvo zborovanje. Dvorana je bila polna občinstva. Kot govornika sta nastopila »prefekt Ant. P. Korošec in prof. dr. Ant. Medved. Prvi je govoril o važnejših dnevnih dogodkih zadnjega časa, prof. dr. Medved pa je slavil z izbranimi besedami našega cesarja kot cesarja-mučenika. Mariborski delavci, pristopajte v obilnem številu k našemu društvu!

(Iz Nazareta.) Vrlo zaslužni upokojeni gimnazijski ravnatelj o. Bernard Vovk preselil se je iz tukajšnjega samostana v Brežice. Redovni generalat želel ga je imeti za generalnega lektorja v Rimu; častno mesto pa je o. Bernard vsled visoke starosti ponižno odklonil. Zaslužni gospod je letos že tretji, ki ostavlja naš samostan.

(Prestavljen) je frančiškan o. Feliks Podbregar iz Nazareta v Pazin.

(Na mariborskem kolodvoru.) Dva tukajšna gospoda sta se zadnjo nedeljo napotila k zborovanju političnega društva v Jarenini. Do Pesnice se namenita peljati z vlakom. Pri blagajnici v Mariboru zahteva prvi gospod v slovenskem jeziku vozni list: »Tretji razred do Pesnice, sem in tje!« Črno-bradat uradnik odgovori na to: »Das versteh' ich nicht!« (Ne razumem.) Naš gospod zopet: »Tretji razred do Pesnice, sem in tje!« Uradnik zopet: »Ne razumem.« In še tretjekrat sta ponovila te besede. V tem pristopi nek drug uradnik, razloži zahtevo našega gospoda ter ga reši nadaljnih sitnosti. Kmalu na to pride drugi gospod. Zahteva tudi v slovenskem jeziku in dobi isti odgovor, kakor prvi gospod. Na opombo, da mora slovenski znati, odgovori mu uradnik: »To je moja briga!« Čudno, kakor da bi ljudstvo živelo od uradnikov in ne uradniki od ljudstva. Kdor ne

zna slovenski, na slovenski zemlji ni sposoben za uradnika. Kakor smo poizvedeli, je ta uradnik sploh precej neuljuden nasproti slovenskemu občinstvu. Sicer pa so se oddale te dni pri ravnateljstvu pritožbe zaradi njega in upamo, da bo si kmalu že med Nemci kruh služil.

(Iz Mozirja.) Naš rojak abiturijent iz znane hiše Goričarjeve g. Makso Goričar je vstopil v novičarje pri reformiranih benediktincih v Sekavu.

(Trgovina s sadjem) je bila letos v gorenji savinjski dolini zelo živahna.

(Prošnje za nadsodišče in slovensko vseučilišče v Ljubljani), za slovenske napise, za slovensko klicanje postaj in slovenskega zmožne uradnike pri novi železnici Spodnji Dravograd-Velenje, so nadalje po svojem poslancu č. g. Žičkarju na dotična ministerstva poslale vrle občine slovenskega okraja: Mislinje, Verhe, Št. Ilj, Št. Vid, Šmiklauž. Za slovenski pečat in slovenske napise pri pošti Mislinje prosile so občine Mislinje, Št. Ilj, Št. Vid; za slovenski pečat, slovenske napise in tiskovine pri pošti Slovengradec, pa občine Šmiklauž in Verhe.

(Iz Slivnice pri Mariboru) nam piše gospod Grill, da se 8. septembra ni na njegov predlog raz občinsko hišo razobesila frankfurterica.

(Celjski Studentenheim) ta velikonemški dijaški zavod, koji ima nalogo, da ohrani celjskemu višjemu gimnaziju nemški značaj, napreduje. Število njegovih gojencev se je letos povečalo. Nemški Celjani z vidnim veseljem in ponosom gledajo to svojo nado, kadar koraka iz šole in v šolo. Čudno pa je, in se je že večkrat popraševalo, kako je mogoče, da to odgojevališče nemških duhov brez vsake ovire vodi c. kr. gimnazijski profesor! No, tukaj se gre samo za razširjenje blažene nemščine, to pa vendar ni nič tako hudega!

(Slovenski zdravnik v Konjicah.) Kakor se nam poroča, bo se nastanil v Konjicah nov slovenski zdravnik, dobroznani dr. F. Jankovič, kmalu ko bo zadostil vojaški dolžnosti. Konjiški posili Nemci se ga neki ne veselijo, vsi vrlji Slovenci pa ga z radostjo pričakujejo.

(Vspeh interpelacije.) Kakor smo poročali, je drž. poslanec Jožef Žičkar vprašal vlado, zakaj se v Mariboru in Celju ni cesarjeva zahvala razglasila tudi v slovenskem jeziku. In glej, koj drugi dan so po Celju in Mariboru že oznanjevali veliki lepaki cesarjevo zahvalo tudi v slovenskem jeziku. Interpelacija že pomaga, zato pa naj rodoljubi ne zamudijo, da hitro in točno poročajo poslancem o vsaki krivici, storjeni slovenskemu jeziku in narodu.

(Jako značilno!) Uradni list glavarstva brežiškega prinaša mej drugim v svoji zadnji številki naznanilo, da bo dne 23. oktobra od osme ure zjutraj kontrolni zbor. Če pratika ne laže je isti dan — nedelja. Drzemo se vprašati slavno glavarstvo: Kedaj bodo dopustniki in nadomestni rezervniki iz občin Mihalovec, Veliki obrež in celo iz Pišec isto nedeljo pri božji službi? Kedaj bo glavar sam, ki se tako rad pohvali, da v cerkev zahaja? Za tako krščanstvo ne damo niti počenega groša.

(Orožniki, — cestni ogledi.) Okrajno glavarstvo brežiško je naročilo vsem c. kr. orožniškim postajnim poveljstvom, da poročajo, v kakem stanju se nahajajo okr. ceste I. in II. razreda v okraju tamošnje straže. Čemu pa so cestni ogledi? Čemu pa prihaja vsako leto iz Gradca deželni geometer? So li morda c. kr. orožniki strokovnjaki v cestnem oziru? Ni čuda, saj že politična oblastva naročajo c. kr. orožnikom, naj poizvedujejo in potem poročajo o duhovniku, ki prosi za kako župnijo.

(Čuden slučaj.) Znana vam je basen o ježu in lesici. Podobna je kozjanskemu oskrbniku in ubogemu ljudstvu. Kakor se je jež razkoračil, tako dela naš oskrbnik.

Grajščina ima gostilniško obrt, katera pa se že nad dve leti ni izvrševala. Če se ne motimo, mora taka obrt čez pol leta prenehati. Prej je izvrševala grajščina to obrt v lastni hiši, v grajščini. Sedaj pa si je dal oskrbnik sezidati lastno gostilniško poslopje zunaj trga. Tu hoče imeti gostilno z grajščinsko koncesijo ali gostilniškim obrtom. Je-li to dovoljeno? Seveda, Nemcu! Hitro se poda nek tukajšnji gostilničar k uradnemu vodju, ki mu odgovori: če občina dovoli, sme tamkaj oskrbnik imeti gostilno. Čez nekaj časa je bila občina vprašana od okr. glavarstva, če dovoli gostilno in če je potrebna. Občina je vse odbila. Mej tem časom priroma petdesetak iz Hrastnika od grajščaka na občino z naročilom, naj to svoto občina porabi v jubilejne stroške. In ne dolgo t. j. pretečeni teden naznani okrajno glavarstvo kozjanski občini, da je gostilna dovoljena in da naj se občina zoper to pritoži v teku 14 dni. Zberejo se občinski očetje zadnjo nedeljo k seji, bi se li pritožili ali ne. Eden izmed njih, posebno modra glava, opomni vse navzoče na petdesetak grajščakov in na obilne dobrote, ki kar dežijo z grajščakove mize v občinsko blagajno, torej zavoljo grajščaka pač ne bi bilo lepo se pritožiti (če je gostilne potreba ali ne, na to sedaj ni mislil.) In ta modra glava je bila pred dobrim tednom odločno proti gostilni, čez teden dni pa se je obrnila po vetru. Pride do glasovanja. Trije so zvesti ostali dani besedi in svojemu prepričanju, drugih 7 se je pa izreklo: ne bomo se pritožili. Čez teden dni bo slovesno odprta gostilna najzagrizenejšega Nemca v Kozjem!

(Čudno!) Okrajna hranilnica kozjanska je morala po naročilu okrajnega glavarstva brežiškega objaviti svoj letni račun v graškem nemškem listu, seve v nemškem jeziku. Reklo se je, da je to alles eins (vsejedno). Toda to ni »alles eins!« Hranilnica je okrajna, vzdržana le od okraja, okraj je vseskozi slovenski; torej bi bil moral račun se objaviti v slovenskih, v kozjanski okraj zahajajočih listih: »Slov. Gospodar«, »Domovina« in »Südst. Post.«! V kozjanski okraj pa ne zahaja niti jeden iztis »Grazer Zeitung«. Kozjanski okraj torej ne bi smel vedeti, kako njegova hranilnica stoji, samo prebivalci graškega mesta, ki jih nič ne skrbi? Naši listi se tudi ne bi branili šesterih goldinarjev!

(Letina v kozjanskem okraju) je boljša od lani. Vina bo mnogo več, pa tudi veliko boljšega kot lani. Tu pa tam se je prikazovala že grozdna plesnoba (oidium tuceri), ki je zlasti na brajdah mnogo grozdja vničila. Trs se je večinoma dobro obrasel, po nekod tudi tak, ki je lani bil le pedenji dolg. Amerikane se bujno razvija, samo da še se nahajajo nekateri vinogradniki, ki ga ne sadijo. Čakajo in čakajo, dokler se jim vinograd popolnoma ne posuši, pa tudi potem še se nekateri ne ganejo. Koruza je bila povsodi prav lepa, ajda je veljala le bolj pozna, krompirja pa je bilo po nekod, zlasti v težki, ilovnati in bolj vlažni zemlji prav malo, tem več bo pa repe in korenja. Otava je bila prav lepa in so jo vsi, tudi ob Sotli srečno spravili. Pa kaj vse to, ko smo pa tako ubogi, toliko plačil, sejmi slabi, pridelkov ne moremo in ne smemo prodati itd. Če bi prišel k nam kmet iz savinjske doline, z dravskega ali murskega polja, bi žalostno vskliknil: Ljudje božji, od česa pa živite v tem gorovju?

(Tudi značilno!) Nekje v neki gostilni je nek okr. glavar hitro obrnil svojo skatljico südmarkovih žvepljenk, ko je nek Slovenec prišel k njemu! Tako se nam poroča iz brežiškega okraja.

(Napredek.) Okrajna hranilnica kozjanska je imela doslej izključno nemške tiskovine. Sedaj si je pa naročila v tiskarni sv. Cirila slovensko-nemške. Hranilne knjižice je tiskarna ravnokar dodelala prav priročno in okusno.

(Peticije za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani) so tačas najbolj umestne. Na razna vprašanja, kako

naj bi naše občine sestavile prošnje za vseučilišče in nadsodišče, nasvetujemo naslednja obrazca:

1.) za vseučilišče: Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje! Odbor občine . . . je v svoji seji dne . . . izrekel (soglasno) prepričanje, da je ustanovitev vseučilišča v Ljubljani za Slovence in tudi druge narode na jugu Avstrije živa potreba, in je zategadelj sklenil, prositi visoko c. kr. vlado, da čim preje izposluje takšno vseučilišče. Ta sklep si usoja predložiti v najblagohotnejše uvaževanje udano podpisano županstvo.

Županstvo v . . .

(Pečat)

(Podpis)

2.) Za višje deželno sodišče v Ljubljani: Visoko c. kr. ministerstvo za pravosodje! Odbor občine . . . je v svoji seji dne . . . izrekel (soglasno) prepričanje, da je ustanovitev višjega deželnega sodišča v Ljubljani vsaj za Slovence na Kranjskem, Spodnjem (slovenskem) Štajarskem in na Koroškem v pravosodnem in gospodarskem oziru nujno potrebno, in je zategadelj sklenil, prositi visoko c. kr. vlado, naj blagovoli poskrbeti, da se čim preje ustanovi takšno višje deželno sodišče v Ljubljani. Ta sklep si usoja predložiti v najblagohotnejše uvaževanje udano podpisano županstvo.

Županstvo v . . .

(Pečat)

(Podpis)

(Načelnikom okrajnega zastopa šmarskega) je bil izvoljen narodni slovenski odvetnik dr. Georg, a le z jednim glasom večine (13), druge (12) je dobil znani pragerman Löschnigg (beri Lešnik). Kdo je zadnjemu dal te glasove? Najraje bi molčali, da svet ne izve o slovenski omahljivosti, a vendar povemo na vsa usta, da so Lešnika volili skoro izključno slovenski kmetijski zastopniki. Kar je nemških zastopnikov pri okrajnem zastopu, so oddali glasove Slovincu, Slovenci pa Nemcu. Živio narobe svet! Kaj tacega se ne dogaja vsak dan in ne v vsakem okraju. Šmarčani pravijo sicer, da v okrajnem zastopu ni nemške, ni slovenske stranke, temveč sta dve stranki, takozvani »stranki interesov«. Georgova stranka n. pr. želi gramoz oddajati po takozvanem ofertnem potu (kdor namreč prevzame nabavo gramoz po nižji ceni, tistemu se odda), kar je seve dobro in koristno za okraj, kateri si prihrani pri tem par tisočakov; Löschniggova stranka hoče oddajo gromoz po licitaciji ali dražbi. Tu se pa tako radi podjetniki zmenijo med seboj, tako da le jeden licitira za katero okolico in tako ostane vedno pri vzklicni ceni. Pozneje si pa med seboj razdelé nabavo in navažanje gramoz. Taka je bila tudi po drugih okrajih, podjetniki so imeli dobiček, okraj pa škodo. Toda naš Lešnik ima pri vsem tem le ta namen, priti v Šmarju zopet na krmilo vsaj v okrajnem zastopu, ker so mu županski stolec že davno spodbili. Naši kmetje pa ga vrlo podpirajo, zato jih zelo omilujemo. Volicem šmarskega okraja podajamo po tej žaloigri naslednji nasvet: Volite prihodnjč v okrajni zastop same Slovence, izmed teh pa tudi le take, ki gledajo na koristi celega okraja, ne pa za svoj žep.

(V Ormožu) se bodo vršile prihodnji mesec občinske volitve. Ormoški Slovenci, na noge! Razvijte živahno agitacijo.

(Župan v Velikih Pirešicah) se neki ne upa veliko s slovensčino na dan. Pri svojem županskem poslu se rad poslužuje nemščine. Če se ne poboljša kmalu, še se ga hočemo večkrat spomniti.

(Duhovniške spremembe.) Kapelan Kašpar Kačičnik, dosedaj v začasnem pokoju pride kot provizor v Št. Ožbalt v dravski dolini.

Društvene.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 25. avgusta do konca septembra poslali: Harambaša iz Rajhen-

burga nabral na shodu na Kumu pri hajducih 2 gold. Stanovitne požrtvovalnosti prosi vse blage Slovence društveno vodstvo.

(Dijaški kuhinji) se je ob priliki blagoslavljenja križa pri Mih. Kikecu v Stročji vesi darovalo gl. 4.10. Nadalje so darovali župnik M. Koren in F. Hrastelj po 20 kron, dekan J. Caf in kapelan M. Stoklas po 10 kron, kapelan E. Trstenjak 6 kron in kapelan J. Weixl 5 kron.

(«Katol. delavsko podporno društvo v Konjicah») je imelo v nedeljo 9. t. m. svojo II. obletnico. Po kratkem razgovoru se je dosedanji društveni odbor soglasno potrdil še za tretje društveno leto. Da bi pač prizadeti krogi bolj spoznali važnost takšnih društev!

(Na Ponikvi) priredi ondoto «Kmet. bralno društvo» v nedeljo, t. j. 16. t. m. ob 3 popoldne v Knezovi gostilni shod, med katerim se bo na novi šoli slovesno odkrila

spominska plošča slavnega zemljerisca Bl. Kocena roj. Ponikovljana. Petje prevzame blagodušno oddelek slav. celjskega pevskega društva. K obilni udeležbi vabi tuje in domače najljudneje odbor.

(«Katoliško sloven. politično in gospodar. društvo s sedežem v Jarenini») priredi v nedeljo dne 23. oktobra v prostorih gostilničarja Matije Peklarja svoj II. shod s sledečim vspeodom: 1. Poročilo poslanca Fr. Robiča o delovanju v deželni in državnem zboru; 2. Kaj hoče naše društvo? govori kapelan Gomilšek; 3. Razlaganje pravil; 4. Vsprejemanje udov; 5. Vprašanja, predlogi in nasveti. Začetek točno ob pol starih popoldne. Vse Jakobčane vabi na ta važni shod odbor.

(Za društvo duhovnikov) so meseca septembra vplačali č. gg.: dr. Feuš 36 fl. (ustan. dopl.), Kitak Jakob 26 fl. (ustan. dopl.), Medvešek Ivan 31 fl., dr. Medved A.

20 fl. (ustan. dopl.), Sigl Jožef 17 fl., Skuhersky 15 fl., Hudovernik Ljudovik 15 fl., Palir Jakob 12 fl., Žekar Martin 12 fl., Kosar Jakob 11 fl. (letn. do 99), Valenko Fr. 11 fl. (ustan. dopl.), Kranje Jožef 10 fl. (pol. letn.), Zagajšak Jožef 7 fl. (ustan. dopl.), Haubereich 5 fl., Govedič Ivan 4 fl., Ateneder Jož. 3 fl. (letn. do 99), Kelemina Mat. 3 fl., Časl Fr. 3 fl., Erjavec Peter 2 fl., Gomilšek Fr. 2 fl., Karba Matej 2 fl. (letn. do 1900), Rom Ig. 2 fl., Švarc Fr. 2 fl. (ustan. in letn. dopl.), Inkret Anton 2 fl., Horvat Frid. 1 fl., Muršič Fr. 1 fl. in Frangež Jernej 1 fl.

(Zaveza slovenskih prostovoljnih požarnih bramb) za Sp. Štajarsko je dovoljena. Občni zbor bo 30. oktobra v Žalcu. Več prihodnjič.

Loterijne številke.

Trst 8. oktobra 1898: 84, 37, 64, 86, 52
Linc » » » 14, 5, 73, 78, 66

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinarški šoli v Mariboru je izpraznjena služba ravnatelja ter se takoj odda.

Dotični ravnatelj ima 1600 gl. letne plače, prosto stanovanje in kurjavo v vrednosti 400 goldinarjev a. v. in pravico do dveh kvinkvenalk ena po 200 gold. (dvesto goldinarjev a. v.). K temu se pripomni, da je deželni odbor sklenil predlagati deželnemu zboru v prihodnji seji za to službo mesto dveh dosedanjih kvinkvenalk ena po 200 gold. ustanoviti tri, ena po 300 gl. a. v. — Nadalje ima ravnatelj imenovanega zavoda pravico brezplačno dobivati mleka, vina in sočivja iz zavodnega gospodarstva v oni meri, kakor je bilo dosedaj odločeno.

Prošnjiki naj svoje prošnje s spričevali, da imajo zato mesto teoretično in praktično izobražbo, da imajo avstrijsko državljanstvo, s spričevali o svoji starosti in družinskih razmerah, kakor tudi o svoji event. sedanji službi saj

do 15. novembra 1898

doposljejo štajarskemu deželnemu odboru v Gradec — prošnjiki, ki se za časa kompetence nahajajo v kaki javni službi, po svoji višji oblasti.

V Gradcu, dne 8. oktobra 1898.
Štaj. deželni odbor.

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru naznanja:

Na prošnjo dedičev po jub. okrožno uradnem tajniku Jakobu Bankalari, kateri je v Mariboru umrl dne 11. septembra 1898, dovolila se je

prostovoljna javna dražba

na njegovo ime pisanega posestva pod vl. št. 52 k. o. Kamnica (Gams) z dotičnimi parcelami nezagotovljene mere 10h 32a 20m² ali 17 oralov 1499⁰ in na njih stoječega hrama in drugih stavb po dražbenih pogojih, ki so prošnji priloženi; ter se za to določil en sam obrok na

dne 31. vinotoka 1898

od 11—12. ure dopoldne v pisarni c. kr. notarja gda. dra. Franc Firbas kot sod. poverj. v Mariboru, Viktringhofgasse št. 9, ob katerem se posestvo proda le za ali nad določeno ceno pr. 2000 gl. po vloženem vadju 10%, proti popolni vplači skupila. Vse drugo se izve pri tuk. sodnji ali pa v pisarni gda. sodnijskega poverjenika.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru, odd. V. dne 6. vinotoka 1898.

C. kr. sod. tajnik.

„Slovarček“

jako pripravna knjiga, se nemščine, in „Anglež“

se angleščine za potrebo naglo in brez učitelja priučiti, dobi se po 55 kr. poštne povsod prosto, pri izdajatelju Jož. Paulin-u v Ljubljani, Marijin trg št. 1., kakor tudi v mnogih knjigarnah. Plačilo naročilu v pismenih markah pridjati je najpripravnejše. 5-5

Pridni učenec

se sprejme takoj v M. Berdajs-ovi trgovini v Mariboru. 3-3

Prodaja zemljišča

oziroma v najem se da krčmarska obrt.

V Marnbergu v sredini trga je iz 18 oralov obstoječe zemljišče z lepo enonadstropno hišo s krčmarsko obrtjo, z novim kegljiščem in novim gospodarskim poslopjem, prostovoljno pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji na prodaj. Odda pa se tudi pri tej hiši obstoječa krčmarska obrt v najem. Vsa vprašanja radi prodaje, kakor tudi ponudbe radi najema krčmarske obrti, so na gospoda Martina Kocbeka, c. kr. notarja v Marnbergu doposljati. 3-3

Uljudnej pozornosti * 20-25

* posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi in želji tudi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zakupni mož in posredovalec

z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pismene ponudbe pod 20.298, Gradec, poste restante.

Hiša,

v kateri je stara vedno dobro obiskana gostilna in pekarija, se zaradi smrti gospodarja takoj proda. Več pove upravninstvo tega lista. 4-6

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celji
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino.

Z velespoštovanjem 33-52

Anton P. Kolenc.

Na prodaj

je nova hiša s 4 sobami, veliko kletjo, dvema pivnicama, velikim dvoriščem in vrtom poleg velike ceste. Hiša za vsako obrt sposobna, posebno za prodajalnico ali krčmo. Več pové Jurij Toman, pošta Vinica pri Ormožu. 2-3

Deček,

močen in zdrav, ki ima veselje izučiti se barvanja, sprejme se takoj v pouk pri Ferd. Stressu v Ptuj. 3-3

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru izšla je na 176 strani obsegajoča knjižica:

V Marijinem Celju.

Zgodovinske in potopisne črtice.

Spisal in izdal

s pridigami, katere je imel v Marijinem Celju, Dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru.

Cena knjižici 30 kr., po pošti 35 kr.

Doktor vsega zdravilstva,
Tomaz Bergmann,

1-3

se je preselil iz Slov. Bistrice v Maribor, Reiserstrasse 2. in ordinuje za znotranje in zunanje bolezni od 8—9. in 2—3.

Oskrbištvo grajščine

Herbersdorf

prodaja od železniške postaje Wildon na Štajarskem proti povzetju

jabolčnik

zlatorumen z izvrstnim okusom, po 6, 8, 10 in 12 kr. liter.

Zganjarija

R. Wieset-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa zganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinke in okrevalec kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekaplino. 132

Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54,

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije).

Priporoča svojo bogato zalogo

8-5

novih
glasovirjev
in
pijanin

(s križnimi strunami, z orehovo polituro, črni in ameriški orehov les) kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriskem seznanem sestavu iz najboljših tovarn po tovarniških cenah.

Glasovirji „Ehrbar“!

Jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo. **Posojila po najnižji ceni.**

Karol Tratnik,

12-12

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode stolne ulice št. 1. v Mariboru, stolne ulice št. 1.

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom za naročila vsakovrstnih cerkvenih izdelkov, kakor vsakovrstne monštrance, kelihe, ciborije, lestence, svečnike, križe itd.

Staro cerkveno orodje dobro popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju.

Za vse svoje izdelke jamčim.

Svoji k svojim!

„Narodne pesmi“
Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, koroške ulice 5.

I. del 2. natis in II. del skupaj 20 kr., po pošti 23 kr. Kdor kupi 20 komadov, dobi jih za 20% cenjeje.

Stefan Kaufmann

trgovec z železnim blagom v Radgoni 7-5

priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev po jako nizki ceni.

Vožnje karte
in
tovorni listi
v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

koncesijovana potovalna pisarna 14

E. Schmarda

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 4, (pritličje n. l.)

Šola se začne!

Vse šolske knjige za slovenske šole v najnovejši izdaji so pri meni na razpolago. Priporočam tudi svojo veliko zalogo pisalnega in risalnega orodja najboljše kakovosti po najnižji ceni.

Maribor, meseca oktobra 1898.

1-3

W. Blanke,
bukvarna.

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Triljeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice** za sadje in zelenjavo. **skropilnice** proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. (Te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične (vodovodne) preše).

Slamorenice, se jako lahko gonijo, in po zelo zmernih cenah. **Stiskalnice** za seno in slamo, ter vse potrebne, vse poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju,
II/2 Prater strasse 49.

Zastopniki se iščejo.

15-20

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Pogled mestnega trga in lekarne Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

5-12

Ubald pl. Trnkóczy,

lekar pri rotovžu zraven mestne hranilnice v Ljubljani
priporoča sledeča zdravila:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucet 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

krogljice

odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., zametek 1 gld. 5 kr., pet zamotkov 4 gld. 75 kr.

Marija Zell. Varstv. znamka. **Pocukrene krogljice**, 1 škatlj. 40 kr., 3 škatlj. 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsni,

pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnenje za križ, roke in noge, kot zopet poživljajoče drgnenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolani del namaže. Steklenica po 40 kr. Šest steklenic 1 gld. 75 kr.

Varstvena znamka.

Naznanilo.

Čast mi je, cenjenim poljedelcem in kmetovalcem naznaniti, da sem na tukajšem trgu v hiši „pri starem Farbarju“ ustanovil trgovino s pridelki in da bom tukaj z naprejo nakupoval vsakovrstne pridelke, kakor n. pr. fižol, krompir, čebul, česen, orehe, kostanj, vse vrste sadja, jajca, perutnine, maslo, surovo maslo i. dr. po najboljših cenah in s poroštvom za pošteno vago ter prsim za mnogoštevilno zглаševanje.

Franco Ks. Zepuder na Ptuju

trgovina z vsakovrstnimi deželnimi pridelki. 2-3

Cenejšje, kakor pri vsakem mizarju se kupujejo pri meni truge.

Lepo lakirane, močne truge od 4 gold. naprej. 2-3

Friderik Wolf,

naprava za pokopavanje mrličev.

V Tegetthoffovih ulicah, 18.
Blumengasse, 10. v Mariboru.

Domaća tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zadržuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer,

imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice št. 4.

Domaća tvrdka!

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod!

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hripa, naduhi in zastarele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsako naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovarni list in zaboječek 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancom ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanič.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želočnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepčajo želodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni želočca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanega 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za poštno spremnico in zaboječek doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Ako naroče znašajo 5 gold. in več, pošiljajo se franko.

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljajoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Lisicki.

V Strmcu poleg Stubice, 22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid)

je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrjene žile ter krepki stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštne povzetju.

Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za poštno spremnico in zaboječek 20 kr. 1-32

Lekarna k Zrinjskemu,

H. Brodjin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Sesalke Tehnice

vsakih vrst za domačo in javno rabo, za kmetijstvo, stavbe in obrt.

NOVOST: Po Bower-Barffovih patent-nih inoksidacijskih sesalkih, inoksidirane sesalke so obvarovane zoper rjo.

Ceniki gratis in franko. **W. GARVENS, DUNAJ,** { 1. Wallfischgasse 14. { 1. Schwarzenbergstrasse 6.

Se dobiva v vseh trgovinah s stroji in železom, v tehničnih, vodovodnih in vodnjakeopnih podjetjih itd. Zahtevaj izrečno:

Garvenove inoksidirane sesalke, ozir. Garvenove tehnice. 22-26

Doktor vsega zdravilstva

Maks Murmayr

2-3

ordinuje v Slov. Bistrici v nekdanjem stanovanju zdravnika dr. Bergmann-a od 8.—10. ure.

Umetno stavbarsko-klesarski obrt

Murnikovih naslednikov

Anton Gajser,
lastnik.

v Mariboru

Kaiserstr.-Theatergasse št. 18.
Obstoji že 40 let.

Karol Kocijancič,
klesarski mojster.

Priporoča se za izdelovanje klesarskih in kiparskih del, kakor tudi popravil.

Največja zaloga na Spod. Štajarskem

gotovih, novih nagrobnih kamenov iz marmorja, sijanita in granifa. — Marmorne plošče vsake boje in velikosti so vedno v pripravi. 11-14

Postrežba točna. — Cena jako nizka.

Phöniksova pomada

je bila na razstavi za zdravstvene in bolnikostrežne zadeve v Stuttgartu l. 1890 odlikovana z medaljo, je priznana kot izvrstna po mnogih zdravnikih in vsled tisočeri zahvalnih pisem. Ta pomada je edino sedaj obstoječe neškodljivo sredstvo, vsled katerega pri možkih in ženskih lasje silno bujno rastejo, ne izpadajo, ter se takoj odpravijo luskinе raz glave. Tudi dobro služi za to, da se moreš koj v mladosti ponašati z brki. Vspeli in neškodljivost se jamči.

Lonček te pomade stane 90 kr. Dobi se po poštne povzetju, ali pa, če se denar že naprej pošlje.

Naslov: Hoppe, Dunaj, XV., Pouthongasse 3. 10-26

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 32-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.